

Analizë e buxhetit të Komunës së Prishtinës për vitin 2006

Botimi i parë, Korrik 2007

Editoi/implementues:

Mileniumi i Ri, Organizatë Joqeveritare

Financuar nga:

ATRC me mbështetjen e IREX/USAID

Të gjitha të drejtat e kësaj analize janë të OJQ "Mileniumi i Ri".
Asnjë pjesë ose teksti në tërësi nuk mund të shfrytëzohen pa pëlqimin paraprak.

dizajni:

vipproduct

PËR ORGANIZATËN

misioni:

"Mileniumi i Ri" është organizatë jo-fitimprurëse e cila punon për të forcuar rolin e shoqërisë civile në Kosovë me qëllim të shtytjes së proceseve pozitive përpara, nxitjen e pjesëmarrjes së qytetarëve në vendimmarrje, pasqyrimin e transparencës në institucionet publike, luftimin e dukurive negative në shoqëri dhe avokimin e vazhdueshëm për të drejtat qytetare dhe çështjet me interes publik.

PERSONELI I ORGANIZATËS

drejtor Ekzekutiv:

Nehat Bllacaku

koordinatori I Projektit:

Skënder Limani

asistente:

Teuta Rexhepi

konsulentët:

Faton Morina

adresa:

Objekti i Bashkësisë Lokale Nr. 3
Lagjja Dardania, Rruga: "Lekë Dukagjini"
10 000 Prishtinë, Kosovë UNMIK
Telefon: +381 (0) 38 545 633
Mobil: +377 (0) 44 307 533
E-mail: ojqmileniumiiri@yahoo.com

QËLLIMI I ANALIZËS BUXHETORE

Kjo analizë buxhetore është mbështetur në raportin vjetor të buxhetit të Komunës së Prishtinës për vitin 2006. Parametrat e marrë janë nga planifikimi buxhetor që është bërë në vitin 2006, duke e krahasuar me vitin paraprak 2005 dhe me vitin vijues 2007.

Parametrat kryesorë të theksuara në këtë analizë orientohen veçanërisht në planifikimin buxhetor dhe në shpenzimet e planifikuara në proporcion me shpenzimet e realizuara.

Krahasimi i planifikimit të buxhetit është bërë në mënyrë figurative pa pasur qartësi të politikave buxhetore të komunës që janë dhënë në raportin e planifikimit, edhe pse qartë shihet një qëllim i planifikimit në rritjen e të hyrave për vitin 2007. Nuk është qëllim i kësaj analize të hyhet në buxhetin e miratuar për vitin 2007, prandaj do të krahasohen vetëm planifikimet e këtij viti kundrejt vitit 2006.

Sa i përket realizimit të buxhetit për 2006, analiza është mbështetur në kriterin “realizime apo shpenzime kundrejt planifikimit”, duke u përqendruar në dy linja kryesore: mallra & shërbime dhe investime kapitale. Veçanërisht fokusohen kategoritë ekonomike brenda këtyre dy linjave kryesore.

Kjo analizë buxhetore ka për qëllim studimin e buxhetit, e nuk duhet të kuptohet si auditim i cekët dhe pa qëllime rekomanduese. Rekomandimet e dhëna janë ndihmesë dhe indikator që duhet të jenë si indikator pozitiv për planifikim dhe realizimin e buxhetit nga Komuna e Prishtinës. Ato nuk janë rekomandime të obliguara.

Prandaj kjo analizë është e pavarur duke u bazuar ekskluzivisht në raportet e komunës nga edhe janë marrë shumat e analizuara. Buxheti analizohet sipas praktikave të njohura buxhetore.

PARATHËNIE

Komuna e Prishtinës ka një shtrirje prej 572 km², e organizuar në 20 njësi administrative në qytet dhe 16 njësi rurale. Llogaritet që Prishtina ka rreth gjysmë milioni banorë edhe pse nuk ka shifra të sigurta. Rrethina e qytetit ka 48 fshatra, me popullatë shumicë shqiptare dhe një numër i komuniteteve.

Prishtina, krahasuar me qytetet tjera, ka një dinamikë shumë të shpejtë zhvillimi, me përafërsisht dhjetë mijë biznese të regjistruara. Ky fakt e bënë Prishtinën qendrën më të fuqishme të biznesit dhe njëherësh më tërheqëse.

Prandaj, komuna ka për qëllim:

Zhvillimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës lokale;

Përmirësimin dhe kujdesin ndaj ambientit ku jetojmë;

Kujdesin për sigurinë dhe shëndetin e komuniteteve;

Ngritjen e cilësisë në sferën e shëndetësisë, arsimit, kulturës dhe të sportit;

Përmirësimin e bashkëpunimit ndëretnik;

Kujdesin ndaj shtresave me standard më të ulët jetësor, etj.

Kuvendi Komunal i Prishtinës përbëhet nga 13 drejtori dhe njësitë monitoruese në kuadër të kabinetit të Kryeshefit Ekzekutiv, përfshirë strukturën prej 199 femrave, 420 meshkujve, gjithësejt 619 të punësuar vetëm në administratën e përgjithshme. Komuna, në tërësi, përfshinë personelin politik, ekzekutiv dhe operativ. Drejtoritë përbëhen nga: administrata e përgjithshme, ekonomia, shëndetësia dhe mirëqënia sociale, zhvillimi rural, planifikim, urbanizëm dhe ndërtim, arsimit dhe shkenca, kultura dhe gjinia, mbrojtja civile dhe emergjencat, inspeksioni, financat dhe prona, kadastar dhe gjeodezi, SHPTATN dhe sporti e rinia. Këto drejtori kanë praqjet e veta buxhetore brenda komunës dhe veprojnë si njësi me buxhet të ndarë apo monitoruar brenda buxhetit të përgjithshëm të komunës.

Planifikimi i buxhetit

Në krahasimin e vitit 2005 me 2006, planifikimi i buxhetit është më i ulët, që në një aspekt paraqet përparësi në rastin e uljes së planifikimit të shpenzimeve në linjën buxhetore mallra & shërbime, derisa ka ulje gjithashtu në investime kapitale.

Zakonisht këto dy qëllime janë në kundërshtim me njëra-tjetrën shikuar në aspektin e strategjive buxhetore, edhe pse në disa investime kapitale rritet kosto e mirëmbajtjes çka shkakton rritjen e shpenzimeve për shërbime. Mirëpo, krahasuar me anën tjetër përqindjen e uljes së planifikimit për mallra & shërbime me përqindjen e investimeve kapitale, 63 % me 10 %, shihet se qëllimi ka qenë i paralogaritur mirë dhe duhet të jetë në vijë me politikën menaxhuese në periudhë afatgjate. Sido që të jetë, duke marrë parasysh infrastrukturën e komunës, projektet kapitale duhet të jenë domosdo në rritje proporcionale me zgjerimin dhe rritjen e kërkesave në qytet.

Shikuar në përgjithësi, buxheti është për rreth 17 % më i ulët që është hendikep duke marrë parasysh periudhën e kërkesave të Prishtinës dhe si i tillë buxheti duhet të rritet pasi që shihet që ka rritje në të hyra, që do të ceken më poshtë.

Tabela 1.

Nr.	Kategoritë ekonomike	2005	2006	%
1	Paga dhe shtesa	1,378,133.00	1,947,811.00	41.34 më shumë
2	Mallra dhe shërbime	4,528,914.00	1,668,918.00	63.15 më pak
3	Shpenzime komunalit	814,000.00	1,046,648.00	28.58 më shumë
4	Subvencione dhe transferime	200,000.00	420,000.00	110 më shumë
5	Investime kapitale	10,253,729.00	9,153,865.00	10.73 më pak
	Gjithsej	17,174,776.00	14,237,242.00	17.10 më pak

Përbërja e buxhetit të planifikuar

Buxheti i komunës përbëhet nga të hyrat 8,000,000.00 € dhe nga granti (kryesisht buxheti i ndarë nga Buxheti i Përgjithshëm i Kosovës) 6,237,242.00 €, duke dhënë një total prej 14,237,242.00 €, apo në përqindje në proporcion prej përafërsisht 56 % me 44 %. Ky proporcion është deri diku i kënaqshëm, por duke pasur parasysh mundësinë e zhvillimit të politikave që çojnë në grumbullimin e taksave, ka mundësi që dukshëm të përmirësohet.

Tabela 2.

Nr.	Kategoritë ekonomike	Total 2006	Grant	Të hyra
1	Paga dhe shtesa	1,947,811.00	1,947,811.00	0.00
2	Mallra dhe shërbime	1,668,918.00	908,448.00	760,470.00
3	Shpenzime komunalit	1,046,648.00	1,046,648.00	0.00
4	Subvencione dhe transferime	420,000.00	0.00	420,000.00
5	Investime kapitale	9,153,865.00	2,334,335.00	6,819,530.00
	Gjithsej	14,237,242.00	6,237,242.00	8,000,000.00

Krahasimi i planifikimit të të hyrave buxhetore për vitin 2005 me 2006

Nëse krahasohet planifikimi i vitit 2006 me atë të vitit 2005 vërehet një ulje e dukshme e buxhetit, që është cekur edhe më lart. Do të ishte e domosdoshme që në planin e planifikimit ky qëllim të ishte shpjeguar më hollësisht dhe të tregoheshin shkaqet dhe pasojat e një planifikimi të tillë. Buxheti 2006 është rreth 68 % e atij të një viti më herët. Avantazh i këtij planifikimi është rritja e të hyrave dhe ulja e kërkesave për grant, që në aspektin afatgjatë janë politikë më të suksesshme të buxhetit, që do të çojnë tek ulja e varësisë së shpenzimeve të komunës në proporcion me Buxhetin e Përgjithshëm të Kosovës. Të hyrat janë planifikuar të jenë rreth 11 % më të larta se në vitin paraprak kurse granti është rreth 56 % i atij të një viti më herët, që shikuar nga perspektiva afatgjate është politikë buxhetore shumë pozitive.

Tabela 3.

Nr.	Përshkrimi	Planifikuar 2005	%	Planifikuar 2006	%
1.	Të hyra trafiku	527,000.00	7.31	500,000.00	6.25
2.	Administrata	170,000.00	2.36	125,000.00	1.56
3.	Të hyra nga kadastru	200,000.00	2.77	200,000.00	2.50
4.	Të hyra nga inspekcioni	200,000.00	2.77	100,000.00	1.25
5.	Rentat	100,000.00	1.39	0.00	0.00
6.	Leje ndërtimi	1,612,304.00	22.35	3,000,000.00	37.50
7.	Transaksioni i pronës	380,000.00	5.27	490,000.00	6.13
8.	Shfrytëzimi i sipërfaqeve publike	800,000.00	11.09	1,000,000.00	12.50
9.	Licenca për biznes	730,000.00	10.12	570,000.00	7.13
10.	Tatim në prone	1,924,228.00	26.68	1,968,000.00	24.60
11.	Të hyra tjera	70,000.00	0.97	47,000.00	0.59
12.	Participime/donacione	500,000.00	0.00	0.00	0.00
Totali i të hyrave vetanake		7,213,532.00		8,000,000.00	
Grantet		9,693,356.00		5,451,656.00	
Total buxheti		19,906,888.00		13,451,656.00	

Krahasimi i planifikimit të të hyrave buxhetore për vitin 2006 me 2007

Për të pasur pasqyrë më të qartë në planifikim për 2006, është e domosdoshme të krahasohet me vitin vijues 2007 (tabela 4). Është shumë premtuese që në periudhën afatgjate buxheti 2006 jep rezultatet në vitin 2007, gjithnjë sipas planifikimit.

Rritja e të hyrave të planifikuara nga 8,000,000.00 € në 11,683,000.00 apo për rreth 46 % më shumë për një vit buxhetor është më të vërtetë mbresëlënëse nëse arrihet, aq më shumë kur është e shoqëruar me ulje të grantit edhe pse është shumë simbolike.

Rritja e planifikimit të buxhetit prej përafërsisht 27 % për vitin e ardhshëm (2007) derisa ka qenë më e ulët për vitin paraprak (2005) tregon tregues të sigurt të rezultateve të politikave buxhetore, nëse vazhdon dhe realizohet me një ritëm të tillë.

Rasti ideal do të ishte ulje e mëtutjeshme e nevojave për grant, duke pasur edhe ashtu parasysh pamundësinë e harxhimit të plotë të buxhetit vjetor, duke llogaritur praktikat momentale të alokimit (shpërndarjes) të fondeve buxhetore.

Shihet qartë nga tabela 4 që synimet e komunës janë vjelja e taksave në pronë dhe leje ndërtimi, që duhet të shoqërohen me legjislacion përkatës duke evituar dëshirën qytetare për pagesë. Dinamizmi i zgjerimit të Prishtinës deri diku e siguron këtë progres.

Tabela 4

Nr.	Përshkrimi	Planifikuar 2006	%	Planifikuar 2007	%
1.	Të hyra trafiku	500,000.00	6.25	633,000.00	5.42
2.	Administrata	125,000.00	1.56	150,000.00	1.28
3.	Të hyra nga kadastri	200,000.00	2.50	500,000.00	4.28
4.	Të hyra nga inspekcioni	100,000.00	1.25	150,000.00	1.28
5.	Rentat	0.00	0.00	0.00	0.00
6.	Leje ndërtimi	3,000,000.00	37.50	4,500,000.00	38.52
7.	Transaksioni i pronës	490,000.00	6.13	600,000.00	5.14
8.	Shfrytëzimi i sipërfaqeve publike	1,000,000.00	12.50	700,000.00	5.99
9.	Licenca për biznes	570,000.00	7.13	1,000,000.00	8.56
10.	Tatim në pronë	1,968,000.00	24.60	3,000,000.00	25.68
11.	Të hyra tjera	47,000.00	0.59	50,000.00	0.43
12.	Participime/donacione	0.00	0.00	400,000.00	3.42
Totali i të hyrave vetanake		8,000,000.00		11,683,000.00	
Grantet		6,237,242.00		6,208,408.00	
Total buxheti		14,237,242.00		17,891,408.00	

Planifikimi dhe realizimi i të hyrave buxhetore për vitin 2006

Në tabelën 5 është dhënë planifikimi në proporcion me realizimin e të hyrave, që në planifikimin afatgjatë, duhet të jetë shtylla e buxhetit komunal. Shihet një rritje e madhe nga planifikimi në kategoritë e të hyrave nga trafiku, nga kadastri dhe tatimi në pronë. Ulja në arsim, shëndetësi, licenca për biznes, posaçërisht shfrytëzimi i sipërfaqeve publike është në prag shumë të pakënaqshëm.

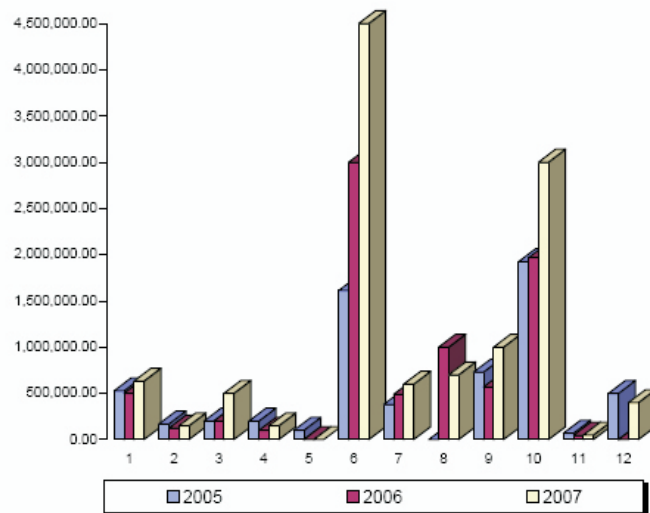
Kategoritë tjera qëndrojnë shumë mirë sipas planifikimit, në renta ka të hyra të planifikuara edhe pse kjo kategori nuk mund të jetë faktor relevant në të hyra.

Marrë në tërësi në përqindje, realizimi dhe planifikimi janë në proporcion të njëjtë, respektivisht është realizuar 3 % më shumë sesa është planifikuar.

Pra, marrë si total të buxhetit, realizimi ka qenë mbresëlënësi pasi që e arrin shumën buxhetore të planifikuar. Mirëpo, shqyrtuar në aspektin tjetër, ka dallime të mëdha në kategoritë brenda planifikimit. Sido që të jetë, në përgjithësi, është arritur shifra e planifikuar, çka është shumë e kënaqshme.

Tabela 5

Nr.	Përshkrimi	Planifikuar	Realizuar	%
1.	Të hyra trafiku	500,000.00	1,081,093.00	216.22
2.	Administrata	125,000.00	124,090.00	99.27
3.	Të hyra nga kadastri	200,000.00	312,546.00	156.27
4.	Të hyra nga inspekcioni	100,000.00	99,025.00	99.02
5.	Rentat	0.00	40,774.00	0.00
6.	Leje ndërtimi	3,000,000.00	2,999,452.00	99.98
7.	Transaksioni i pronës	490,000.00	561,105.00	114.51
8.	Shfrytëzimi i sipërfaqeve publike	1,000,000.00	382,424.00	38.24
9.	Licenca për biznes	570,000.00	434,970.00	76.31
10.	Tatim në pronë	1,968,000.00	2,454,482.00	124.72
11.	Të hyra tjera	47,000.00	56,653.00	116.28
12.	Participime/donacione	0.00	6,950.00	0.00
A	Arsimi	973,608.00	775,626.00	79.67
B	Shëndetësia	400,000.00	345,166.00	86.29
			103.19	
Të hyra vetanake		9,373,608.00	9,672,355.00	
Granti komunal		6,237,242.00		
Grant arsimi		9,017,208.00		
Grant shëndetësia		3,220,036.00		
Total buxheti-2006		27,848,094.00	9,672,355.00	

Grafiku 1

Grafiku 1: Paraqet krahasimin e planifikimit të të hyrave për 2005, 2006, dhe 2007 për 12 kategoritë e dhëna në tabelat e më lartë.

Realizimi (shpenzimi) i buxhetit

Në bazë të tabelës buxhetore të përpiluar nga Komuna e Prishtinës, që është e bashkangjitur në këtë raport, del që nga buxheti i përgjithshëm për vitin 2006 prej 14,237,242.00 € janë realizuar ose shpenzuar 10,817,268.74 € , që është përafërsisht 76 % apo 3/4.

Raporti i shpenzimeve nuk jep arsye më të përgjithshme rreth mos-mundësisë së shpenzimit të buxhetit në një kuotë më të lartë, vetëm në disa raste u referohet arsyeve objektive. Në bazë të praktikave, ngadalësia në shpenzimin e buxhetit mund t'i atribuohet procedurave të zgjatura të prokurimit dhe afateve kohore të shpërndarjes së mjeteve nga Ministria e Ekonomisë dhe e Financave (MEF) për çerekun e fundit, që shkakton pamundësinë e fillimit të projekteve për këtë fazë.

Sido që të jetë, pasi që nuk ka hollësi të dhëna në ngecje të shpenzimeve, mund të thuhet që shpenzimi i buxhetit është në një nivel deri diku të kënaqshëm. Preferohet që të jepen më shumë hollësi në raport për pamundësinë e realizimit të buxhetit të cilat mund të arsyetojnë nivelin e tanishëm shpenzues.

Pagat dhe mëditjet

Sipas raportit nga pagat dhe mëditjet shpenzimet janë në nivelin e numrit të përcaktuar të personelit dhe koeficienteve përkatës, duke shpenzuar rreth 95 %, që është jashtëzakonisht e kënaqshme.

Mallrat dhe shërbimet

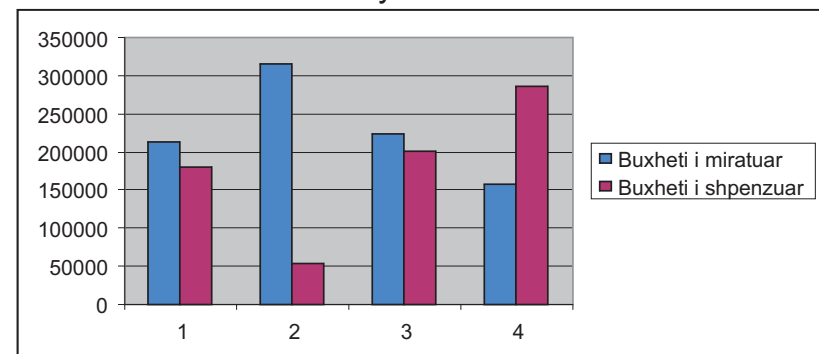
Sa i përket mallrave dhe shërbimeve nga 910,470.00 € e buxhet të miratuar, rreth 12% janë nga të hyrat vetanake dhe pjesa tjetër nga granti. Një gjë është mbresëlënëse në raport në lidhje me politikat për uljen e planifikimit buxhetor dhe shpenzimeve në mallra dhe shërbime. Ulja e kostos në mallra dhe shërbime tregon qasje të përgjegjshme të nivelit menaxhues. Në këtë linjë buxhetore janë shpenzuar 721,074.10 € nga buxheti i përgjithshëm ose rreth 80 %.

Grafiku i mëposhtëm tregon nivelin e shpenzimeve në kategoritë kryesore të mallrave dhe shërbimeve.

Mallrat dhe shërbimet

Sa i përket mallrave dhe shërbimeve nga 910,470.00 € e buxhet të miratuar, rreth 12% janë nga të hyrat vetanake dhe pjesa tjetër nga granti. Një gjë është mbresëlënëse në raport në lidhje me politikat për uljen e planifikimit buxhetor dhe shpenzimeve në mallra dhe shërbime. Ulja e kostos në mallra dhe shërbime tregon qasje të përgjegjshme të nivelit menaxhues. Në këtë linjë buxhetore janë shpenzuar 721,074.10 € nga buxheti i përgjithshëm ose rreth 80 %.

Grafiku i mëposhtëm tregon nivelin e shpenzimeve në kategoritë kryesore të mallrave dhe shërbimeve.

Grafiku 2: 1. Shpenzime materiale; 2. Pajimet; 3. Autoparku; 4. Shërbime të përgjithshme

Vërehet mos-realizim i shpenzimeve në kategorinë e pajimeve: vetëm rreth 17% dhe gati dyfishim në shërbimet e tjera - rreth 180%. Shikuar si linjë e tërësishme, përqindja e shpenzimeve është në nivel të kënaqshëm dhe lë vend për reduktim të mëtutjeshëm në buxhetin e ardhshëm.

Shpenzimet komunale

Në parim, këto shpenzime janë mallra dhe shërbime që përfshijnë kategori të ndryshme buxhetore, por që në tabelë janë dhënë të ndara. Kategoria e shpenzimeve komunale nga 1,063,600.00 të miratuara janë shpenzuar 1,245,896.49 apo rreth 117 %, që e tejkalon shumën e miratuar. Rreth 89 % e këtij buxheti është ndarë nga granti kurse 11 % nga të hyrat vetanake. Shkaqet e tejkalimit të këtij buxheti të dhëna në raport si, ndriçimi publik, që ka përcjellë infrastrukturën përcjellëse dhe harxhimet e rrymës elektrike, janë të kapshme dhe të arsyeshme. Rasti i tillë proporcionalisht ka ndikuar në rritjen e kostos përcjellëse mirëpo këto harxhime janë shumë të larta. Mirëmbajtja e ndriçimit publik është 177 % e asaj të miratuar.

Pasi që kjo linjë buxhetore në esencë i takon mallrave dhe shërbimeve, sipas të gjitha gjasave, tejkalimi është mbuluar nga mallrat dhe shërbimet ku ka pasur mos-shpenzim të buxhetit. Shikuar në tërësi, ky tejkalim është në masën e kontrollueshme dhe nuk paraqet ndonjë problem.

Shikuar në tërësi, kategoritë brenda kësaj linje në të shumtën e rasteve nuk kanë kontrollë buxhetore të mirëfillta, ka kategori ku janë tejkaluar shumica e buxheteve të miratuara dhe në tjera ka mungesë të realizimit.

Shpenzimet kapitale

Nga totali prej 8,820,685.00 €, pjesa prej 6,781,530.00 € është siguruar nga të hyrat kurse pjesa tjetër prej 2,039,155.00 € nga granti, apo në përqindje përafërsisht 77 % me 23 %. Është inkurajuese që shumica e buxhetit kapital është siguruar nga të hyrat vetanake dhe duhet të jetë politikë primare e komunës që me rritjen e të hyrave proporcionalisht të rritet buxheti kapital.

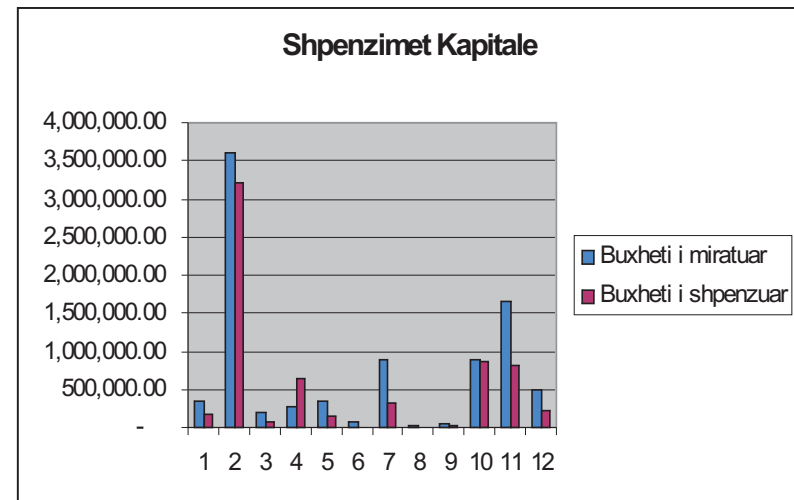
Buxheti i shpenzuar ka qenë rreth 6,480,869.96 €, ose rreth 73.47 % përafërsisht ¾, që shikuar në aspektin praktik është përqindje e kënaqshme por që ka vend për përmirësim të mëtutjeshëm. Projektet kapitale zakonisht përfshijnë ndërtime dhe punë që kompletimi i tyre varet nga shumë faktorë duke përfshirë edhe kushtet atmosferike dhe vonesat e paplanifikuara.

Komuna duhet të përqendrohet pikërisht në këtë linjë buxhetore pasi që kjo linjë është e lidhur drejtpërdrejt me suksesin e komunës ndaj përmirësimit të kushteve për qytetarin.

Siç shihet edhe nga grafiku, nëse merret parasysh kategoria për kategori, atëherë shpenzimet nuk janë të kënaqshme me nivelin e planifikimit, edhe pse raporti nuk jep shume hollësi se në cilat projekte ka pasur ngecje apo cilat projekte nuk kanë mundur të fillojnë aspak.

Shihet që kategoria (4) Kultura është tejkaluar përafërsisht prej 230 % nga planifikimi derisa kategoria (11) arsimit dhe kategoria (12) shëndetësia dhe mirëqenia sociale ngecin mbrapa me realizim e buxhetit vetëm prej rreth 50 % respektivisht 43 % të buxhetit të realizuar.

Janë pikërisht këto dy kategori që kërkojnë kujdes më të veçantë nga komuna, sigurisht duke mos anashkaluar kategoritë tjera. Prandaj në projektet kapitale ky është një ndër problemet kryesore që duhet të tejkalohet në buxhetin e ardhshëm.

Grafiku 3

- (1) Administrata e Përgjithshme; (2) Drejtoria për Shërbime Publike; (3) Inspekcioni; (4) Kultura; (5) Rini dhe Sport; (6) Ekonomi; (7) Urbanizëm dhe Planifikim; (8) Financa e Pronë; (9) Kadastër; (10) Zhvillim Rural; (11) Arsimit; (12) Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale

PËRFUNDIM

1.Nëse krahasohet planifikimi për vitin 2006 duke marrë në konsideratë vitin 2005 dhe 2007, atëherë sigurisht që mund të thuhet se ka përparim. Posaçërisht duke marrë parasysh rritjen e planifikimit të të hyrave në 2007, nëse një planifikim i tillë arrihet natyrisht. Nëse vazhdon rritja e tillë e të hyrave, atëherë komuna e arrin qëllimin e saj. Nuk është qëllim i kësaj analize ta bëjë krahasimin e planifikimit dhe realizimin e të hyrave të vitit 2007.

2.Realizimi i planifikimit të të hyrave vetanake në masën 103 % është mbresëlënëse dhe mund të thuhet që, në përgjithësi, është arritur qëllimi i planifikimit. Mbetët që në të ardhmen komuna të ketë kujdes në planifikimin e kategorive brenda buxhetit total të planifikuar. Arritja e tillë do të ishte ideale.

3.Politikat e uljes së buxhetit në mallra dhe shërbime, që është shumë pozitive, duhet të shoqërohen me rritjen e investimeve kapitale posaçërisht në infrastrukturë. Në anën tjetër, investimet kapitale duhet të jenë investime afatgjate dhe të kompletuara, duke iu ikur investimeve të përkohshme, siç janë, riparimet e pjesshme dhe mirëmbajtjet. Posaçërisht, komuna duhet të zhvilloj politika afatgjate dhe të qarta për investimet kapitale.

4.Realizimi ose shpenzimi i buxhetit prej rreth 79 % në mallra dhe shërbime është i kënaqshëm pasi që varet edhe prej faktorëve tjerë. Është përmendur më lartë që afatet kohore të ndarjes së mjeteve buxhetore dhe afatet kohore të mbylljes së buxhetit mund të kenë ndikim në mos-realizimin më të mirë të buxhetit. Komuna duhet të përpiqet ta ngritë pragun e shpenzimeve në krahasim me buxhetin e ndarë, të ketë kujdes që të respektohen kategoritë buxhetore duke mos i tejkualuar dhe mbuluar ato tejkalime me kategoritë tjera nga të cilat nuk janë realizuar shpenzimet.

5.I njëjti rekomandim vlen edhe për shpenzimet komunale.

6.Investimet kapitale kërkojnë kohë më shumë për realizim sesa mallrat dhe shërbimet, prandaj i rekomandohet komunës që në raportet financiare të jep arsye më shumë sesa arsyet objektive. Kjo shkon në të mirë të komunës. Edhe në investimet kapitale duhet që të mos tejkalohej linjat buxhetore dhe të iu jepet prioritet më i lartë drejtorive të veçanta, të paktën që të jenë në një shkallë të njëjtë të realizimit të investimeve të tyre kapitale me drejtoritë tjera.

Budget Analysis of the Municipality of Pristina for 2006

Editor/Implementation organization:
NGO "New Millennium", Pristina

Financed by:
USAID/IREX

The rights are reserved for NGO "New Millennium". Any of the parts can not be used without approval

design:
vip product

ABOUT ORGANISATION

mission:

"New Millennium" is a non-profitable organization working towards enforcing the role of the civil society in Kosovo, pushing positive processes forward, encouraging citizen participation in decision-making process, encouraging transparency in public institutions, fighting the negative phenomenon's in the society and advocating for the rights of the citizens and other issues of public interest.

STAFF:

executive Director:
Nehat Bllacaku

project Coordinator:
Skënder Limani

office Assistant:
Teuta Rexhepi

consultant:
Faton Morina

address:
Objekti i Bashkesise Lokale No. 3
Dardania, Street, "Leke Dukagjini"
10.000 Pristina, Kosovo/UNMIK
Telephone: +381(0) 38 545 633
Cell: +377 (0) 44 307 533
E-mail: ojqmileniumiiri@yahoo.com

PURPOSE OF THE BUDGET ANALYSIS

This budget analysis is backed on the budget annual report released by the Municipality of Pristina for 2006. The parameters were obtained from the budget plan for 2006, by comparing them with previous year 2005, and with the upcoming year 2007.

Main parameters emphasized in this analysis are especially oriented in budget planning process and in planned expenditures in proportion with the realization of the expenditures.

The comparison of the budget planning is drawn also in a figure manner without any clear budgetary policies of the Municipality of Pristina given in the planning report, even though it is obvious that the goal of the planning is to increase the incomes for 2007. This analysis does not intend to go deep into approved budget for 2007 therefore it will compare only planned activities 2007 versus 2006.

As far as budget planning for 2006, the analysis is backed in the criteria expenditures versus planning, by focusing in the key lines merchandises and services and capital investments. The economic categories within these two key lines are of special attention.

The purpose of the budget analysis is to study the budget alone therefore it should not be treated as an audit process; it also does not have any mandatory recommendation purpose.

The given recommendations are only to facilitate and support the planning purpose of the Municipality of Pristina, to be used as a positive indicator for planning and realization of the budget, respectfully, to achieve its goals. Again, however, the recommendations are not mandatory.

This budget analysis is an independent process based exclusively on the written reports obtained by the Municipality of Pristina. Again, the figures and other data are obtained from reports released by the Municipality of Pristina. This analysis is conducted in accordance with the known budgetary practices.

FOREWORD

Municipality of Pristina composes of 572 km², is organized in 20 administrative units within the town, and 16 in rural areas. It is estimated that Pristina has around half a million of inhabitants even though these figures are not confirmed. The rural area composes of 48 villages. Albanians are majority population, including a number of other communities.

Pristina, in comparison with other cities of Kosovo, has a fast development dynamics, with around 10.000 registered businesses (local premises). This fact makes Pristina the most powerful business centre and more attractive at the same time in Kosovo.

Therefore, the Municipality of Pristina has in purpose:

Development and maintenance of the local infrastructure;

Improvement and maintaining the environment where we live;

Safety and health care for all communities;

Increasing the quality of health care, education, culture and sports;

Improvement of ethnic cooperation;

Care towards the other population with the low living standards, etc.

The Municipal Assembly of Pristina compounds of 13 directories (hereinafter, MA Offices) and other monitoring units as part of the Office of the Execution Chief, including the structure/staff composed of 199 females, 420 males, with the total of 619 employers in the general administration only. In general, Municipality of Pristina includes political, executive and operational personnel. The MA Offices are: general administration, economy, health care and social welfare, rural development, planning, urbanization and construction, education and science, culture and gender issues, civil protection and emergency, inspection, finances and property, cadastre and geodesy, SHPTATN and sports and youth.

These offices operate as units (sections) with separated or monitored budget lines within the overall municipal budget.

Budget Planning

In comparison of the year 2005 with 2006, planning of the budget has decreased, which in a certain aspect, represents advantage in the case of decreasing the planning of the expenditures in the budget line known as merchandises and services, while the budget has also decreased in the other budget line known as capital investments.

Usually, these two purposes confront each-other from the point of budgetary strategies, even though in some capital investments the cost of maintenance increases which results in increasing the expenditures in merchandises and services. But, if compared with the other side, the percentage of decrease of the planning process for merchandises and services with the percentage of the capital investments, 63 % with 10 %, it is clear that the purpose was well pre-estimated and should be in the same line with the managerial policies in a long-term period. However, considering the municipal infrastructure, capital projects should necessarily increase proportionally with the enhancement and the growth of the demands of the city of Pristina.

In general, the budget is approximately 17 % lower which presents a handicap considering the period of demands of the city/capital of Pristina, and as it is, the budget must increase because it is obvious that there is an increase of incomes as presented below.

Table 1.

No.	Economic categories	2005	2006	%
1	Salaries and addition	1,378,133.00	1,947,811.00	41.34 more
2	Merchandises and services	4,528,914.00	1,668,918.00	63.15 lower
3	Municipal expenditures	814,000.00	1,046,648.00	28.58 more
4	Subventions and transfers	200,000.00	420,000.00	110 more
5	Capital investments	10,253,729.00	9,153,865.00	10.73 lower
	Total	17,174,776.00	14,237,242.00	17.10 lower

Composition of the planned budget:

The municipal budget composes of incomes of 8,000,000.00 €, and from the grant (that means mainly from the budget divided for the Municipality of Pristina from the General Budget of Kosovo) 6,237,242.00 €, giving a total of 14,237,242.00 €, or in percentage in proportion from approximately 56 % with 44 %. This proportion is at some point satisfactory but considering the possibility of policy developments leading towards collection of taxes then there are possibilities to improve such a figures.

Table 2.

No.	Economic categories	Total 2006	Grant	Incomes
1	Salaries and additions	1,947,811.00	1,947,811.00	0.00
2	Merchandises and services	1,668,918.00	908,448.00	760,470.00
3	Municipal expenditures	1,046,648.00	1,046,648.00	0.00
4	Subventions and transfers	420,000.00	0.00	420,000.00
5	Capital investments	9,153,865.00	2,334,335.00	6,819,530.00
	Total	14,237,242.00	6,237,242.00	8,000,000.00

Comparison of the budgetary incomes planning for 2005 versus 2006:

If you compare the budget planning for 2006 with 2005 it can be noticed an apparent decrease of the budget, presented in the table 2. It would have been necessary that from the point of the planning activity to explain this purpose in details and to show reasons and consequences of such planning. The budget 2006 is approximately 68 % of previous year. The advantage of this planning has increased incomes and decreased requests for grant, that in a long term aspect, the policies of the budget are more successful leading towards the decrease of the dependability of the expenditures of the Municipality of Pristina in proportion with the General Budget of Kosovo. Incomes are planned to be approximately 11 % higher than last year and grant approximately 56 % comparing it with the previous year. Considering the long term budgetary policies, this activity is more of positive nature.

Table 3.

No.	Description	Planned 2005	%	Planned 2006	%
1.	Incomes from traffic communication	527,000.00	7.31	500,000.00	6.25
2.	Administration	170,000.00	2.36	125,000.00	1.56
3.	Incomes from cadastre	200,000.00	2.77	200,000.00	2.50
4.	Incomes from inspection	200,000.00	2.77	100,000.00	1.25
5.	Rents	100,000.00	1.39	0.00	0.00
6.	Construction permits	1,612,304.00	22.35	3,000,000.00	37.50
7.	Property transaction	380,000.00	5.27	490,000.00	6.13
8.	Use of the public spaces	800,000.00	11.09	1,000,000.00	12.50
9.	Business premises licenses	730,000.00	10.12	570,000.00	7.13
10.	Tax on property	1,924,228.00	26.68	1,968,000.00	24.60
11.	Other incomes	70,000.00	0.97	47,000.00	0.59
12.	Participations/donations	500,000.00	0.00	0.00	0.00
Total of self - incomes		7,213,532.00		8,000,000.00	
Grants		9,693,356.00		5,451,656.00	
Budget in total		19,906,888.00		13,451,656.00	

Comparison of the budgetary incomes planning for 2006 versus 2007:

To have a clearer picture of planning for 2006, it is necessary to compare it with 2007 (table 4). From the point of the future long-term period, the budget of 2006 gives results in 2007, always in accordance as planned.

The increase of the planned incomes of the annual budget from 8,000,000.00 € into 11,683,000.00, or approximately 46 % higher, gives positive impression, if it is achieved. The positive impression is even higher due to the decrease of the grant even though it is in symbolic figures.

The increase of the budget planning of approximately 27 % for next year (2007) while it has been lower in previous year (2005) indicates good results of the budgetary policies, if it is realized in such a rhythm.

The ideal case would be the further decrease of the needs for grant, considering also the impossibility to spend the full and total annual budget, by estimating the momentary practices of the allocation of the budgetary funds.

Table 4 indicates aims of the Municipality of Pristina which are collecting taxes on property and construction permissions which ought to be associated with the respective and appropriate legislation by avoiding the citizen wish for such payments. The dynamics of construction in Pristina makes possible such a progress.

Table 4

No.	Description	Planned 2006	%	Planned 2007	%
1.	Incomes from traffic communication	500,000.00	6.25	633,000.00	5.42
2.	Administration	125,000.00	1.56	150,000.00	1.28
3.	Incomes from cadastre	200,000.00	2.50	500,000.00	4.28
4.	Incomes from inspection	100,000.00	1.25	150,000.00	1.28
5.	Rents	0.00	0.00	0.00	0.00
6.	Construction permits	3,000,000.00	37.50	4,500,000.00	38.52
7.	Property transfer	490,000.00	6.13	600,000.00	5.14
8.	Use of the public spaces	1,000,000.00	12.50	700,000.00	5.99
9.	Business premises licenses	570,000.00	7.13	1,000,000.00	8.56
10.	Tax on property	1,968,000.00	24.60	3,000,000.00	25.68
11.	Other incomes	47,000.00	0.59	50,000.00	0.43
12.	Participations/donations	0.00	0.00	400,000.00	3.42
Total of self incomes		8,000,000.00		11,683,000.00	
Grants		6,237,242.00		6,208,408.00	
Total budget		14,237,242.00		17,891,408.00	

Planning and expenditure of the budgetary incomes for 2006

Table 5 indicates the planning process in proportion with the expenditure of incomes. From the point of long term planning view, this should be a pillar of the municipal annual budget. A big increase can be notified in the income planning process in the category of traffic communication, cadastre and tax in property while there is a decrease in education, health care, business premises licenses, especially in using the public spaces. This phenomenon represents disadvantage.

Other categories look better according to the planning process. There are planned incomes in rents even though this category is not a relevant factor.

In general, in percentage, expenditure and planning process are at the same proportion. That means that it has been realized and fulfilled for 3 % higher than planned.

Therefore, as a total of the budget, the expenditure process is impressive, since it reaches annual budgetary amount according to the plan. But, considering the other aspect, there are big differences in the categories within the planning process. In general, however, the planned income has been reached which represents satisfaction.

Table 5

No.	Description	Planned	Expenditure	%
1.	Traffic communication incomes	500,000.00	1,081,093.00	216.22
2.	Administration	125,000.00	124,090.00	99.27
3.	Cadastre incomes	200,000.00	312,546.00	156.27
4.	Inspection incomes	100,000.00	99,025.00	99.02
5.	Rents	0.00	40,774.00	0.00
6.	Construction permit	3,000,000.00	2,999,452.00	99.98
7.	Property transaction	490,000.00	561,105.00	114.51
8.	Use of the public spaces	1,000,000.00	382,424.00	38.24
9.	Business premises licenses	570,000.00	434,970.00	76.31
10.	Tax on property	1,968,000.00	2,454,482.00	124.72
11.	Other incomes	47,000.00	56,653.00	116.28
12.	Participations/donations	0.00	6,950.00	0.00
A	Education	973,608.00	775,626.00	79.67
B	Health care	400,000.00	345,166.00	86.29
			103.19	
Self incomes		9,373,608.00	9,672,355.00	
Municipal grant		6,237,242.00		
Grant in education		9,017,208.00		
Grant in health care		3,220,036.00		
Total budget -2006		27,848,094.00	9,672,355.00	

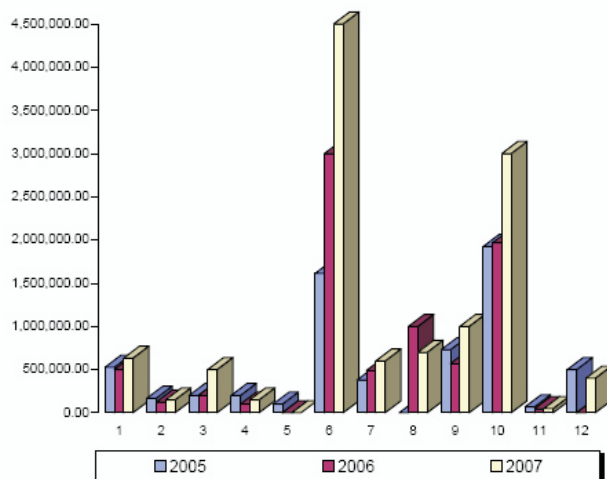
Salaries and Additions

According to the report for salaries and additions, the expenditures are in the level of the appointed number of staff and respective salary level/coefficient by spending approximately 95 %, which is an extraordinary satisfactory.

Merchandises and Services

Regarding the merchandises and services, out of 910,470.00 € of the approved budgeted, approximately 12 % are self-incomes and the other part comes from the grant. The positive impression here is policies for decreasing the budgetary planning process and expenses for merchandises and services. The decrease of the cost in merchandises and services indicates responsible approach of the management.

This budgetary line spent 721,074.10 € from the total budget, or approximately 80 %.

Graphic 1

Graphic 1: Represents the comparison of the planned incomes for 2005, 2006, and 2007 for 12 given categories in aforementioned table.

Budget Expenditure (Realization)

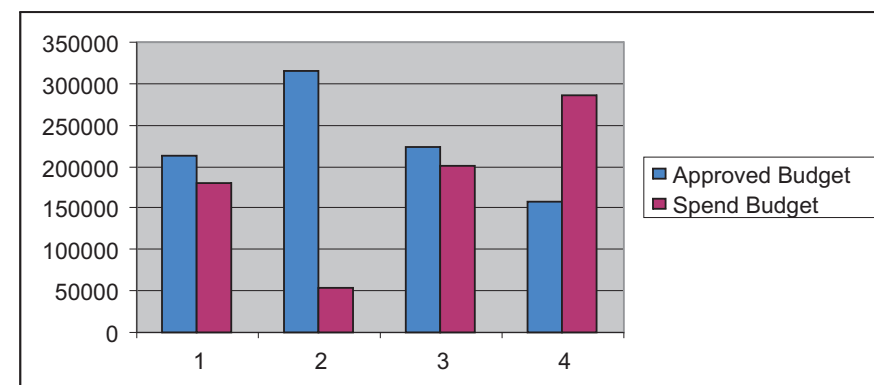
Based on the budgetary table drafted by the Municipality of Pristina, attached to this report, it results that from the general-overall budget for 2006, from 14,237,242.00 €, are realized or spend 10,817,268.74 €, which is approximately 76 % or 3/4.

The report of expenditures does not give any general reasons on not spending the budget in a higher quote, but in some cases it gives some objective reasons. Based on the practice, the slowdown in spending the budgeted could be referred to the length of the procurement process and the deadlines of allocation of the budget by the Ministry of Economy and Finances (MEF) for the last quarter, which delays initiating realization or fulfillment of the planned projects for this phase.

Since there are no given details on the stopping of the spending, however, it can still be concluded that the expenditure of the budget reaches a satisfactory point.

It is preferred to have more details within the report on why the budget was not spent in order to give reasons behind the current expenditure of the budget.

The graphics below indicates the level of the expenditures according to the key categories for merchandises and services.

1. Material expenditures; 2. Equipments; 3. Parking; 4. General Services

Graphic 2

It can be noticed the lack of expenditures (non-realization) in the category of equipments: only approximately 17 %, and almost double in other services – approximately 180 %. From the general line, the percentage of the expenditures is in the satisfactory level and leaves a space for further reduce in upcoming budget year.

Municipal Expenditure

In principle, these expenditures are part of the merchandises and services line that include different budgetary categories, but are divided in the table.

The category of municipal expenditures from approved 1,063,600.00, were spend 1,245,896.49 or approximately 117 %, that goes beyond approved budget. Approximately 89 % of this budget is divided from the grant and 11 % from the self-incomes. Reasons of over-passing of this budget given in the report as public lightening, expenditures in electricity with the supporting infrastructure are touchable and reasonable. This case proportionally impacted in the increase of the following cost, but yet this expenditure is high. The maintenance of the public lightening is 177 % of what has been approved.

Since this budgetary line in its essence belongs to the merchandises and services line, it seems that this over-passing beyond approved budget has been covered by the line of merchandises and services because here the budget has not been spend. In general, however, this over-passing of the budget line is within the controlled measure and does not represent a problem.

In general, categories within this line, in many cases, do not have clear budgetary control – there are categories where the budget is over-passed and vice versa.

Capital Expenditures:

From the total of 8,820,685.00 €, the part of 6,781,530.00 € is assured by incomes, and the other part of 2,039,155.00 € is provided by the grant, or in percentage, approximately 77 % with 23 %. It is encouraging that the majority of the capital budget is provided by the self-incomes therefore the Municipality of Pristina should consider it as a primary policy that by increasing the incomes increases the capital budget.

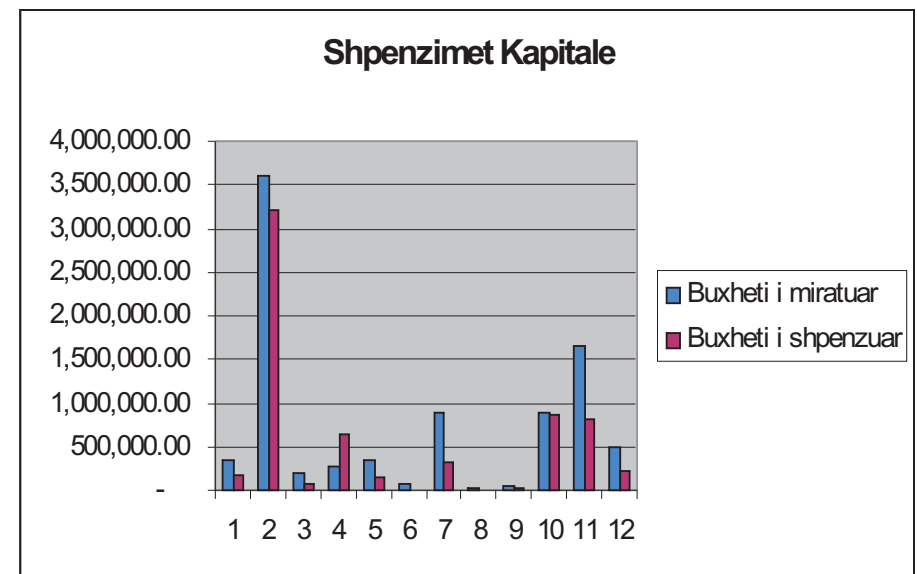
The budget spent here is approximately 6,480,869.96 €, or around 73.47 %, approximately $\frac{3}{4}$, that from the practical perspective this is a satisfactory percentage. Still, there is a room for further improvement. Capital projects usually include different constructions and other works and its completion depends a lot by many factors including the weather conditions and unplanned delays.

The municipality must focus itself in this budgetary line since this line is directly connected with the successes of the municipality towards improvement of the living conditions for the citizens.

The graphics here indicate, if you consider the category versus category, dissatisfaction of the expenditures with the level of planning process, even though the report does not give many details on where the projects faced delays or which projects did not start at all.

It can be seen that the category (4), the Culture, is over-passed approximately from 230 % by the planning process while the category (11), Education, and category (12), Health Care and Social Welfare, fall behind on budget fulfillment and realization only by 50 % respectively 43 % of the fulfilled and realized budget.

But exactly these two categories need more special attention by the side of the municipality, but by not leaving other categories behind. Therefore, in the capital projects this represents a major problem that must be regulated in the next upcoming budget.

Graphic 3

- (1) General Administration; (2) Public Services Office; (3) Inspection; (4) Culture; (5) Youth and Sports; (6) Economy; (7) Urbanization and Planning; (8) Finances and Property; (9) Cadastre; (10) Rural Development; (11) Education; (12) Health Care and Social Welfare.

CONCLUSIONS

1. If you compare the planning process for 2006 by considering the 2005 and 2007, then it can be said there is a progress. Especially by considering the increase of the incomes planning for 2007, if such planning is achieved, of course. If such increase of income continues, municipality achieves its goal. The purpose of this analysis is not to compare the planning and realization of the incomes for 2007.

2. The realization of the planning of the self-incomes in the measure of 103 % is impressive and it can be said that, in general, the goal of the planning process is achieved. It remains for the future for the Municipality of Pristina to be more careful in planning process regarding the categories within the planned total budget. Such achievement would be ideal.

3. The policies of reducing/decreasing the budget in merchandises and services, which is positive, should be accompanied with the increase of the capital investments especially in infrastructure. In the other hand, capital investments should become long-term and completed investments, by avoiding temporary investments as are partial repairmen's and maintenance process. Especially, the Municipality of Pristina should develop long-term and clear policies for capital investments.

4. Realization or expenditure of the budget of 79 % in merchandises and service is satisfactory since it depends from the other factors as well. It is mentioned that the deadlines of allocation of the budget (money) and deadlines of the closure of the budget may impact in non-realization (non-spending) of the budget in a better and progressive manner. Municipality should try and raise the threshold of expenditures in comparison with the allocated budget, to be more careful and respect budgetary categories by not over-passing and cover them with the other categories where the budget (money) is not spent.

5. Same recommendation is valid for municipal expenditures.

6. Capital investments need more time to be realized therefore the municipality is recommended that in its financial reports to put or give more reasons rather than objective reasons alone. This goes in the favor of the municipality. Also, in the capital investments the budget lines should not be over-passed, and should give priority especially to the municipal offices, at least to be at the same level of realization of their capital investments within their competencies.

Analiza budžeta Prištinske Opštine za 2006 godinu

Redaktor/Izvršna organizacija:
NM "Novi Milenijum", Priština

Financirano od strane:
USAID/IREX

Sva prava ove analize rezervisana su za NM "Novi Milenium".
Nijedan deo ne može biti upotrebljen bez odobrenja.

dizajn:
vip product

ZA ORGANIZACIJU

MISIJA:

"Novi Milenijum" je ne-profitabilna organizacija koja radi ka učvršćavanju uloge civilnog društva na Kosovu, potiskivanjem daljih pozitivnih procesa, podstičući učešće građana u procesu donošenja odluke, podstičući iskrenost u javnim institucijama, boreći se protiv negativnih fenomena u društvu i braneći prava građana ostala izlaganja javnog interesa.

Personel:

Izvršni Direktor:
Nehat Bllacaku

Koordinator Projekta:
Skënder Limani

Asistent Ureda:
Teuta Rexhepi

Prevodilac:
Emira Bejiq

Konsulent:
Faton Morina

Adresa:

Objekti i Bashkesise Lokale No. 3
Dardania, Street, "Leke Dukagjini"
10.000 Pristina, Kosovo/UNMIK
Telephone: +381 (0) 38 545 633
Cell: +377 (0) 44 307 533
E-mail: ojqmileniumiiri@yahoo.com

NAMENA ANALIZA BUDŽETA

Ova analiza budžeta bazirana je na godišnjem izveštaju izdatog od strane Prištinske Opštine za 2006. Ovi parametri uzeti su od plana budžeta za 2006, upoređivajući ih sa parametrima prethodne godine 2005, i sa predstojećom 2007 godinom.

Glavni parametri istaknuti u ovoj analizi naročito su orientisani na proces planiranja budžeta i planirane potrošnje u odnosu sa realizacijom potrošnje.

Upoređenje plana budžeta istaknuto je na figurativan način bez jasnih politika budžeta Prištinske Opštine datih na planiranom izveštaju, iako je očividno da je cilj ovog planiranja povećanje dohotka za 2007. Ove analize nisu namenjene da dublji prodir u odobreni budžet za 2007 tako da će se uporediti samo planirani aktiviteti za 2007 u odnosu sa 2006.

Što se tiče realizacije budžeta za 2006, analize su bazirane na kriteriu potrošnja u odnosu sa planiranjem, sa fokusom na ključne linije trgovačka roba i usluge i investicija kapitala. Ekonomske kategorije unutar ovih dveju ključnih linija su od posebne pažnje.

Cilj analize budžeta je ispitivanje samog budžeta tako da ne treba biti shvaćeno kao proces revizije; takođe nema onsovnju preporučenu svrhu. Date preporuke služe jedino za olakšanje i podršku planiranih svrha Prištinske Opštine, kako bi bile upotrebljene kao pozitivni indikator za planiranje i realizaciju budžeta, za postizanje svojih ciljeva. Svakako, preporuke nisu obavezne.

Analiza budžeta je nezavisni proces osnovan isključivo na pismenim izveštajima izdatih od strane Prištinske Opštine. Cifre i ostali podaci su nabavljeni iz izveštaja pruženih od strane Prištinske Opštine. Ova analiza je vođena u saglasnošću sa znatim praktikama budžeta.

PREDGOVOR

Prištinska Opština sastoji se od 572 km², oragnizovana je u 20 administrativnih jedinica unutar grada i 16 ruralnih područja. Procenjeno je da Priština ima oko pola miliona stanovnika iako ove cifre nisu konfirmisane. Ruralna područja sačinjena su od 48 sela. Albanci su većina stanovništva, obuhvatajući brojeve drugih komuniteta.

Priština, u upoređenju sa ostalim gradovima Kosova, ima najbrže dinamičko razvijanje, sa oko 10.000 registrovanih biznisa (lokalnih imanja). Ova činjenica čini Prištinu jednom od najjačih centra biznisa (poslovanja) i u isto vreme najatraktivnije mesto na Kosovu.

Zato, Prištinska Opština ima za cilj:

Razvijanje i održavanje lokalne infrastrukture;

Poboljšanje i održavanje okoline u kojoj živimo;

Zdravstveno obezbeđenje za sve komunitete;

Povećanje kvaliteta zdravstvene zaštite, obrazovanja, kulture i sporta;

Poboljšanje etničke saradnje;

Staranje o ostalom društvu sa manjim nivoom životnog standarda, itd.

Skupština Prištinske Opštine sastoji se od 13 direktorata (nadalje navedenih, Uredi MA) i ostalih kontrolnih jedinica kao deo Ureda Izvršnog Direktora, uključujući strukturu /personel sastavljen od 199 žena, 420 muškaraca, sa totalom od 619 uposlenika u samo u opštoj admnistraciji. Uglavnom, Prištinska Opština uključuje političare, izvršne i operacionalne kadrove. Uredi MA : opšta administracija, ekonomija, zdravstvena i socijalna zaštita, razvoj ruralnih područja (sela), planiranje, urbanizacija i konstrukcija, nauka i obrazovanje, kultura i pitanja pola, civilna bezbednost i potrebe, kontrola, financije i imovina, katastar i geodezija, SHPTATN i omladina i sport. Ovi uredi rade kao jedinice (sekcije) sa odvojenim nadgledanim linijama budžeta unutar celokupnog opštinskog budžeta.

Planiranje Budžeta

U upoređenju 2005 sa 2006 godinom, plan budžeta je umanjen, koji na zaštitni način, prikazuje prednost u slučaju sniženja linije budžeta planirane potrošnje poznate kao trgovačka roba&usluge, dok je budžet umanjen u drugoj budžetnoj liniji poznatoj kao investiranje kapitala.

Obično, ova dva cilja suprotstavljaju se jedan-drugom kao tačka strategije budžeta, mada u nekim investicijama kapitala troškovi povećanja održavanja koji dovode do povećanja troškova trgovine robom&uslugama. Ali, upoređeno sa druge strane, procenat umanjenja procesa planiranja za trgovinu robom&uslugama sa procentom investicija kapitala, 63 % sa 10 %, jasno je, da je cilj dobro proračunat i treba biti na istoj liniji sa menadžerskim politikama u dugoročnom periodu. Ipak, imajući u obzir opštinsku infrastrukturu, neophodno je povećati projekte kapitala proporcionalno sa poboljšanjem i povećanjem potreba grada Prištine.

Obično, budžet je približno 17 % umanjen što predstavlja smetnju imajući u obzir period potražnje grada/kapitala Prištine, i kao takav, budžet mora porasti jer je očividno da ima povećanja prihoda kao što je dole navedeno.

Tabela 1.

Br.	Ekonomске kategorije	2005	2006	%
1	Plata i dodaci	1,378,133.00	1,947,811.00	41.34 više
2	Trgovačka roba i usluge	4,528,914.00	1,668,918.00	63.15 manje
3	Komunalna potrošnja	814,000.00	1,046,648.00	28.58 više
4	Subvencija i transferi	200,000.00	420,000.00	110 više
5	Investicija kapitala	10,253,729.00	9,153,865.00	10.73 manje
	Ukupno	17,174,776.00	14,237,242.00	17.10 manje

Sastav planiranog budžeta:

Opštinski budžet sastoji se od 8,000.000.00 € dohotka, i od odobrenja (to znači uglavnom od budžeta koji je odvojen za Pristinšku Opštinu od Glavnog Budžeta Kosova) 6,237,242.00 €, koji ukupno daju 14,237,242.00 €, ili u procentu u proporciji od približno 56 % sa 44 %. Ova proporcija je u nekom smislu zadovoljavajuća, ali imajući u obzir mogućnost razvoja politika koje vode ka prikupljanju taksi, onda postoje mogućnosti za poboljšanje ovih cifara.

Tabela 2.

Br.	Ekonomске kategorije	Ukupno 2006	Dodaci	Zarada
1	Plata i dodaci	1,947,811.00	1,947,811.00	0.00
2	Trgovačka roba i usluge	1,668,918.00	908,448.00	760,470.00
3	Komunalna potrošnja	1,046,648.00	1,046,648.00	0.00
4	Subvencija i transferi	420,000.00	0.00	420,000.00
5	Investicija kapitala	9,153,865.00	2,334,335.00	6,819,530.00
	Ukupno	14,237,242.00	6,237,242.00	8,000,000.00

Upoređenje plana dohotka budžeta za 2005 u odnosu na 2006:

Ako uporedite plan budžeta za 2006 sa 2005 može se obeležiti očividni pad budžeta, predstavljen u tabeli 2. Bilo bi neophodno da sa aspekta planiranja aktiviteta treba detaljno razjasniti ovu svrhu i prikazati razloge i posledice ovakvog planiranja. Budžet za 2006 je približno 68 % prethodne godine. Prednost ovog planiranja su povećani dohoci i smanjeni zahtevi za dodatke, i to dugoročno, politike budžeta su uspešnije u vođenju ka smanjivanju avisnosti troškova Opštine Prištine u proporciji sa Generalnim Budžetom Kosova. Dohoci su planirani da budu negde približno 11 % veći nego prethodne godine i dodaci otprilike 56 % u upoređenju sa prethodnom godinom. Uzimajući u obzir dugoročne politike budžeta, ovaj aktivitet je pozitivne prirode.

Tabela 3.

Br.	Opisivanje	Planiranje 2005	%	Planiranje 2006	%
1.	Prihodi od saobraćajne komunikacije	527,000.00	7.31	500,000.00	6.25
2.	Administracija	170,000.00	2.36	125,000.00	1.56
3.	Prihodi od katastra	200,000.00	2.77	200,000.00	2.50
4.	Prihodi od inspekcije	200,000.00	2.77	100,000.00	1.25
5.	Izanajmljivanje	100,000.00	1.39	0.00	0.00
6.	Građevinska dozvola	1,612,304.00	22.35	3,000,000.00	37.50
7.	Transakcije imanja	380,000.00	5.27	490,000.00	6.13
8.	Upotreba javnih prostora	800,000.00	11.09	1,000,000.00	12.50
9.	Licence poslovnih imanja	730,000.00	10.12	570,000.00	7.13
10.	Taksa na imovini	1,924,228.00	26.68	1,968,000.00	24.60
11.	Ostali prihodi	70,000.00	0.97	47,000.00	0.59
12.	Sudelovanja/donacije	500,000.00	0.00	0.00	0.00
Total ličnih prihoda		7,213,532.00		8,000,000.00	
Dodaci		9,693,356.00		5,451,656.00	
Budžet ukupno		19,906,888.00		13,451,656.00	

Upoređenje plana dohotka budžeta za 2006 u odnosu na 2007:

Da bi imali jasniju sliku planiranja za 2006, neophodno je uporediti ga sa 2007 (tabela 4). Sa aspekta dugoročnog perioda, budžet za 2006 daje rezultate u 2007, uvek u saglasnošću sa planom.

Povećanje planiranih prihoda za godišnji budžet od 8,000,000.00 € u 11,683,000.00, ili otprilike 46 % veći, daje pozitivno dejstvo, ukoliko se ostvari. Pozitivni utisak je mnogo veći usled smanjenja zajmova iako je samo simboličan.

Povećanje planiranog budžeta je približno 27 % za sledeću godinu (2007) dok je u prethodnoj godini (2005) bio manji, nagoveštava pozitivne rezultate politike budžeta, ukoliko se ostvari tim ritmom.

Idealni slučaj bio bi da dalje smanjenje potreba za zajmovima, imajući u obzir nemogućnost za potpunu i ukupnu potrošnju godišnjeg budžeta, predračunavanjem momentalne prakse odobrenjem finansijskih sretstava budžeta.

Tabela 4 prikazuje ciljeve Prištinske Opštine koji su prikupljanje imovinskih taksi i dozvole izgradnji koji trebaju biti povezani sa naizmeničnim i odgovarajućim zakonodavstvom izbegavanjem želje građana za takvim plaćanjem. Dinamika konstrukcije u Prištini daje mogućnost tolikom napredovanju.

Tabela 4

Br.	Opisivanje	Planirano 2006	%	Planirano 2007	%
1.	Prihodi od saobraćajne komunikacije	500,000.00	6.25	633,000.00	5.42
2.	Administracija	125,000.00	1.56	150,000.00	1.28
3.	Prihodi od katastra	200,000.00	2.50	500,000.00	4.28
4.	Prihodi od inspekcije	100,000.00	1.25	150,000.00	1.28
5.	Izanajmljivanje	0.00	0.00	0.00	0.00
6.	Građevinska dozvola	3,000,000.00	37.50	4,500,000.00	38.52
7.	Transakcije imanja	490,000.00	6.13	600,000.00	5.14
8.	Upotreba javnih prostora	1,000,000.00	12.50	700,000.00	5.99
9.	Licence poslovnih imanja	570,000.00	7.13	1,000,000.00	8.56
10.	Taksa na imovini	1,968,000.00	24.60	3,000,000.00	25.68
11.	Ostali prihodi	47,000.00	0.59	50,000.00	0.43
12.	Sudjelovanje/donacije	0.00	0.00	400,000.00	3.42
Ukupno licnog prihoda		8,000,000.00		11,683,000.00	
Dodaci		6,237,242.00		6,208,408.00	
Ukupan budžet		14,237,242.00		17,891,408.00	

Planiranje i potrošnje dohotka budžeta za 2006

Tabela 5 prikazuje proces planiranja u proporciji sa potrošnjom dohotka. Sa stanovišta dugoročnog planiranja, ovo bi trebalo biti potpora komunalnom godišnjem budžetu. Veliki porast može biti prepoznat u procesu planiranja dohotka u kategoriji saobraćaja, katastra i taksi imanja dokle god imamo opadanje u obrazovanju, zdravstvenoj nezi, licenciranju poslovnih imanja, naročito u upotrebi javnih prostora. Ovaj fenomen predstavlja smetnju.

Druge kategorije izgledaju bolje u skladu sa procesom planiranja. Planirani su prihodi rente iako ova kategorija nije relevantan faktor.

Ugalvnom, u procentima, potrošnja i planiranje procesa su u istoj proporciji. To znači da je realizovano i ostvareno 3 % više od onog što je planirano.

Zato, kao total budžeta, proces potrošnje je impresivan, otkad dostiže količinu godišnjeg budžeta na osnovu plana. Ali, uzimajući u obzir druge aspekte, postoje velike razlike u kategorijama unutar procesa planiranja. Uopšte, ipak, planirani ishodi su dostignuti što predstavlja zadovoljstvo.

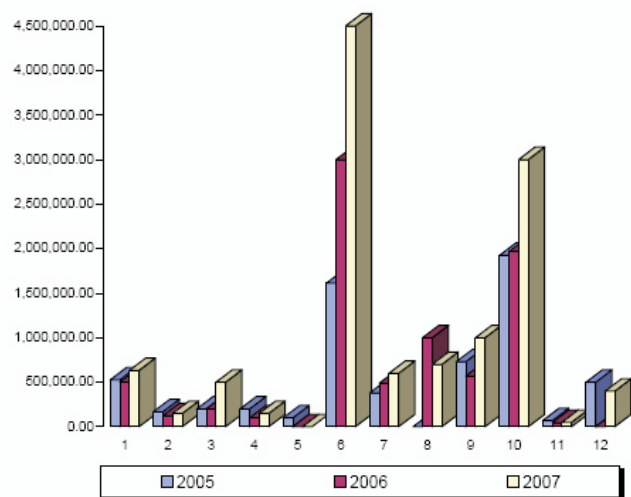
Tabela 5

Br.	Opisivanje	Planiranje	Potrošnja	%
1.	Prihodi od saobraćajne komunikacije	500,000.00	1,081,093.00	216.22
2.	Administracija	125,000.00	124,090.00	99.27
3.	Prihodi od katastra	200,000.00	312,546.00	156.27
4.	Prihodi od inspekcije	100,000.00	99,025.00	99.02
5.	Izanajmljivanje	0.00	40,774.00	0.00
6.	Građevinska dozvola	3,000,000.00	2,999,452.00	99.98
7.	Transakcije imanja	490,000.00	561,105.00	114.51
8.	Upotreba javnih prostora	1,000,000.00	382,424.00	38.24
9.	Licence poslovnih imanja	570,000.00	434,970.00	76.31
10.	Taksa na imovini	1,968,000.00	2,454,482.00	124.72
11.	Ostali prihodi	47,000.00	56,653.00	116.28
12.	Sudjelovanje/donacije	0.00	6,950.00	0.00
A	Prihodi od saobraćajne komunikacije	973,608.00	775,626.00	79.67
B	Administracija	400,000.00	345,166.00	86.29
103.19				
	Lični dohoci	9,373,608.00	9,672,355.00	
	Opštinska odobrenja	6,237,242.00		
	Odobrenja u obrazovanju	9,017,208.00		
	Odobrenja zdravstvene nege	3,220,036.00		
Ukupni budžet-2006		27,848,094.00	9,672,355.00	

Trgovina I Usluge

Što se tiče trgovine robe i usluge, od 910,470.00 € odobrenog budžeta, približno 12 % je ličnih dohotka i drugi deo dolazi od dodataka. Pozitivan utisak su politike za usporavanje razvoja procesa planiranja budžeta i potrošnje za trgovinu robe i usluge. Smanjivanje troškova trgovine robe i usluge ukazuje na pouzdani prizlaz menadžmenta. Ova linija budžeta potrošila je 721,074.10 € od ukupnog budžeta, ili približno 80%.

Donji grafikon prikazuje nivo potrošnje na osnovu glavnih kategorija za trgovinu robe i usluge.

Grafikon 1

Grafikon 1: Predstavlja upoređenje planiranog prihoda za 2005, 2006, i 2007 za 12 datih kategorija gorepomenutih na tabeli.

POTROSNJA BUDŽETA (REALIZACIJA)

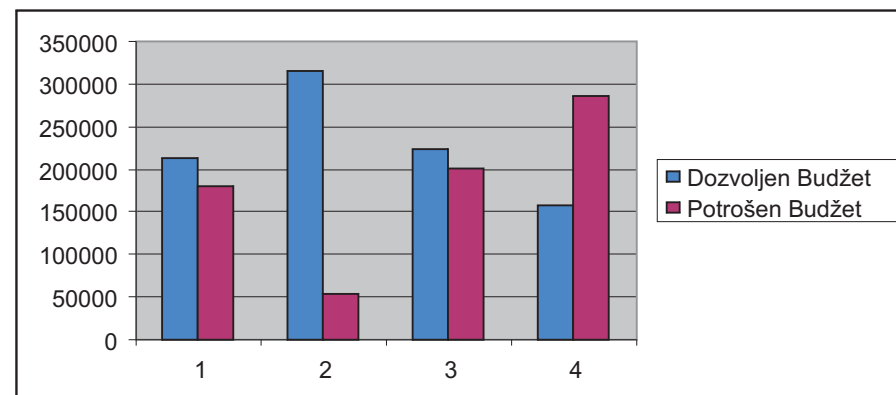
Bazirano na tabeli budžeta skiciranoj od strane Prištinske Opštine, dodatoj ovom izveštaju, rezultira da u opštem celokupnom izveštaju budžeta za 2006, od 14,237,242.00 €, realizovano je ili potrošeno 10,817,268.74 €, što je približno 76 % ili 3/4.

Izveštaj potrošnje ne daje neki opšti razlog za ne potrošnju budžeta u većoj ceni, ali u nekim slučajevima daje neke objektivne razloge. Bazirano na praksi, usporavanje potrošnje budžeta može se shvatiti kao dužinu procesa nabavke i krajnjih rokova za odobrenje budžeta od strane Ministarstva za Ekonomiju i Financije (MEF) za poslednji kvart (četvrtinu), koja odlažu iniciranje realizacije ili ispunjavanje zahteva planiranih projekta za ovu fazu. Kako nema datih detalja za stopiranje potrošnje, ipak, jos uvek može biti zaključeno da potrošnja budžeta dostiže zadovoljavajući cilj.

Prioritetno je imati više detalja unutar izveštaja o tome zašto budžet nije potrošen kak obično, ali razloge za trenutnu potrošnju budžeta.

Plate I Dodaci

U skladu sa izveštajem za plate i dodatke, potrošnja je na nivou određenog broja osoblja i odnosnom nivou/koefficientu plate potrošnjom otprilike 95 %, koja predstavlja izvanredno zadovoljstvo.

1. Potrošnja materijala; 2. Oprema; 3. Parking; 4. Opšte usluge

Grafikon 2

Može se primetiti nedostatak potrošnje (ne-realizacija) u kategoriji opreme: približno samo 17 %, i skoro udvostručena potrošnja u drugim uslugama – približno 180 %. Od glavne linije, procenat potrošnje je na zadovoljavajućem nivou i ostavlja mesto za dalju redukciju u dolazećoj godini budžeta.

Komunalna Potrošnja

U principu, ovi troškovi su deo linije trgovine robom i uslugama koja obuhvata različite kategorije budžeta, ali one su podeljene u tabeli. Kategorija komunalna potrošnja od dozvoljenih 1,063,600.00, potrošeno je 1,245,896.49 ili približno 117 %, što stoji van dozvoljenog budžeta. Približno 89 % ovog budžeta podeljeno

na dotatke i 11 % na lične prihode. Razlozi za prelaženje preko budžeta datog u ovom izveštaju, kao što su javna osvetljenje, potrošnja struje sa podržavajućom infrastrukturom dostižne su i opravdane. Ovaj slučaj proporcionalno utiče na povećanje sledećih troškova, ali je potrošnja još uvek velika. Održavanje javnog osvetljenja je 177 % od onoga što je odobreno.

Kako linija budžeta u suštini pripada liniji trgovina robom i usluge, izgleda da je prekoračenje odobrenog budžeta pokriveno linijom trgovina robom i usluge zato što ovde budžet nije potrošen. U glavnom, ipak, ovo prekoračenje linije budžeta je unutar kontrolnog kriterija i ne predstavlja problem.

Uglavnom, kategorije unutar ove linije, u mnogim slučajevima, nemaju jasnu kontrolu nad budžetom- ima kategorija gde je budžet prekoračen i obrnuto.

Potrošnja Kapitala:

Od ukupno 8,820,685.00 €, deo od 781,530.00 € osiguran je pomoću prihoda, i drugi deo od 2,039,155.00 € snabdeven je pomoću dotataka, ili u procentima, otprilike 77 % sa 23 %. Ohrabrujuće je da je većina kapitalnog budžeta osigurana od strane ličnih prihoda, tako da Prištinska Opština treba uzeti u obzir kao osnovnu politiku koja povećanjem dohotka povećava budžet kapitala.

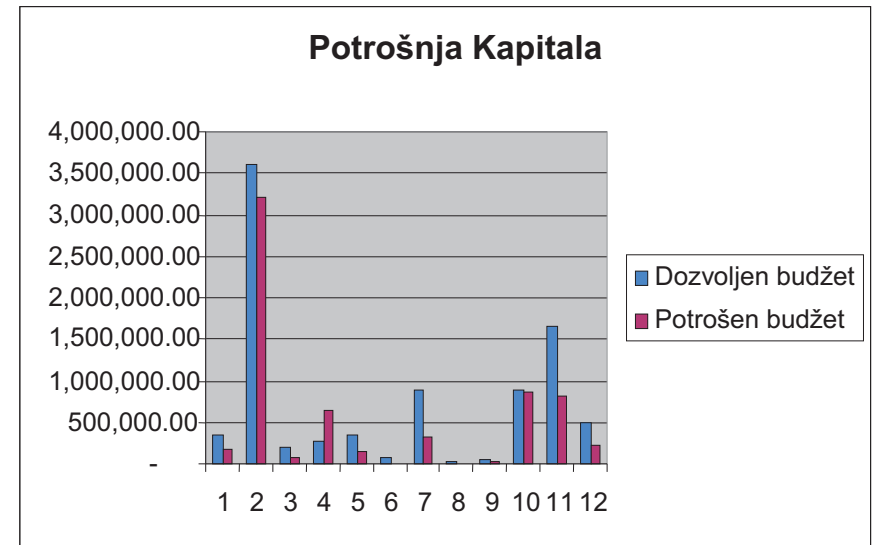
Potrošnja budžeta je približno 6,480,869.96 €, ili oko 73.47 %, približno ¾, što je od praktične perspektive zadovoljavajući procenat. Još uvek, ima mesta za dalje poboljšanje. Projekti kapitala obično obuhvataju drugačije konstrukcije i ostale poslove i njegovo izvršenje jako zavisi od više faktora uključujući vremenske uslove i neplanirane zastoje.

Opština mora biti fokusirana na ovu liniju budžeta kako je ova linija direktno povezana sa uspehom opština ka poboljšanju životnih uslova građanina.

Grafikon ovde pokazuje, ukoliko razmotrite kategoriju nasuprot kategorije, nezadovoljstvo potrošnje sa nivoima procesa planiranja, iako izveštaj ne pruža mnogo detalja oko toga gde je projekat suočen sa zastojem ili koji projekti nisu uopšte započeti.

Može se videti da je kategorija (4), Kultura, približno prekoračena od 230 % od procesa planiranja dok je kategorija (11), Obrazovanje, i kategorija (12), Zdravstvena Nega i Socialno Staranje, ostaju iza ispunjavanja budžeta i realizaciju od samo 50 % odnosno 43 % ispunjavanja i realizacije budžeta.

Ali upravo ove dve kategorije trebaju više pažnje od strane opštine, ali ne ostavljajući po strani druge kategorije. Zato, u projektima kapitala ovo predstavlja glavni problem koji mora biti regulisan u sledećem budžetu.

Grafika 3

- (1) Glavna Administracija; (2) Ured Javnih Usluga; (3) Inspekcija; (4) Kultura; (5) Omladina i Sport; (6) Ekonomija; (7) Planiranje i Urbanizacije; (8) Imanje i Financija; (9) Katastar; (10) Razvoj Ruralnih područja; (11) Obrazovanje; (12) Zdravstvena Nega i Socialno Staranje.

Potrošnja Kapitala:

ZAKLJUČAK

1. Ako uporedite proces planiranja za 2006 uzimajući u obzir 2005 i 2007, onda se može reći da ima napretka. Naročito uzimajući u obzir povećanje planiranog prihoda za 2007, naravno, ako je toliko planiranje dostignuto. Ako toliki razvoj ishoda nastavi, opština dostiže cilj. Namena ove analize nije upoređenje planiranja i realizacije za ishode 2007 godine.

2. Realizacija planiranja ličnih prihoda u meri od 103 % je impresivna i može se reći da je, uglavnom, cilj procesa planiranja ostvaren. Preostaje da ubuduće Prištinska Opština bude pažljivija u procesu planiranja vezanog za kategorije unutar planiranog totala budžeta. Ovakvo postignuće bilo bi idealno.

3. Politike smanjivanja/redukcije budžeta u trgovini robe i usluga, koje je pozitivno, trebalo bi biti praćeno sa povećanjem investicije kapitala naročito u infrastrukturi. Sa druge strane, investicija kapitala treba postati dugoročna i kompletna investicija, izbegavajući povremenih investicija (kratkoročnih) kao što su nepotpune popravke i održavanje procesa. Naročito, Prištinska Opština treba razviti dugoročne i jasne politike za investiciju kapitala.

4. Realizacija ili potrošnja budžeta od 79 % u trgovini robe i uslugama zadovoljavajuća je kako takođe zavisi i od ostalih faktora. Navedeno je da su krajnji rokovi za odobrenje budžeta (novca) i krajnji rokovi za zatvaranje budžeta mogu uticati na ne-realizaciju (ne-potrošnju) budžeta u boljem i progresivnom smislu. Opština treba pokušati i potstaći prag troškova u upoređenju sa odobrenim budžetom, i treba biti pažljivija i poštovati kategorije budžeta ne prevaziđujući ih i ne pokrivajući ih sa drugim kategorijama gde (novac) budžet nije potrošen.

5. Ista preporuka vazi za potrošnju opštine.

6. Investicija kapitala treba više vremena za realizaciju tako da je preporučeno opštini da na svojim finansijskim izveštajima navede ili pruži više razloga nego li samo objektivne razloge. Ovo ide u dobrobit opštine. Takođe, u investicije kapitala linija budžeta ne treba biti prekoračena, i treba dati prioritet naročito uredima opštine, kako bi bila na istom nivou realizacije investicija kapitala unutar njihovih kompetencija.